

šemtertje se je slišalo od kervavih červov, zavoljo tega prosim, de bi nam v Novicah povedali *) vzrok té bolezni, in pa pomoč jo odverniti. — Pšenica in druge ozímne so dale srednjo létino. — Krompir se je pa slabó obnesel; pri izkopovanji se je veliko gnjiliga našlo; zdej ko je iz zemlje vzet, se je gnjilina vstavila, morebiti bo tudi nehala; tudi letašnji iz semena pridelani krompir je gnjiti začel. — Turšica se je srednjo mero obnesla. — Ajda tudi srednjo mero. — Vina se je v več krajih obilno in skorej nič slabšiga odlani pridelalo, takó de jim po več krajih posode zmanjkuje; gotovo je, de tudi za naprej bodo ti dobri in nepoblojeni terani več kupcov na se potegnili, in v Terst in druge kraje prepeljani si svoje dobro ime ohranili. — Zelje, pa tudi repa ste se létas slabo obnesle; repno perje so večidel gosence pokončale. — Čebele so se slabo obnesle, kér so zavoljo suše malo rojile, in zavoljo neprijetniga vremena malo medú nabrale. — Kar sploh žitni kup vtiče po Krasu: je pšenica po 7 dvajsetic, turšice pa po trideset grošev mernik. To pa moram tudi povedati, de toča je létas po več krajih veliko škode storila, in nekterim kmetam vse pokončala. Letašnja létina po Krasu je tedej srednja imenovati. Drevno seme, kar smo ga létas vsejali, se je slabši od lani obneslo, mislim, de so poletni mrazi tega vzrok, de so drevca dosti manjši, kakor po navadi zrasle. — Potepuhi in postopači so se létas močno iztrebili, kér jim sila, to je, pokorivna delavšnica pritiska, takó de je malo več od njih slišati, zavoljo ktere naprave smo svoji vikši gospóski posebno hvaležni.

Komen na sv. Lukeža dan 1847.

Anton Bandel.

Prošnja farmanov do sojiga fajmoštra.

(Dalje.)

Čutim — so po daljšim premokljeji rekli — de sim se enmalo preveč odtegnil od sojiga naména; zakaj le bolj kratko sim vam hotel opomniti, kaj de bo duhovni učnik od ljubezni — poglavitne zapovedi naše vére — sojim učencam skladal in skazoval. Se samo zastopi, de jim bo od vsiga tega le take nauke odbral, ki so njih otročji umnosti primerjeni, in za njih starost koristni. S temi nauki bo sklepal priserčno opominjevanje, si to nar lepši in nar večji zapoved precej v soje mlade serca vtisniti, in jo pri vsaki priložnosti prot sojim šolskim tovaršem in vsim drugim, kolikor véjo in zamorejo, v djanji spolnovati.

Tode, porečete morebiti: Sej taki majhni otroci, kakor so šolarji, še nimajo ne zmožnosti, ne priložnosti drugim ljubezin v djanji skazovati. — Pa jez mislim, so djali, de tudi že otroci zamorejo veliko v ti reči storiti, in de ravno šola jim k temu nar lepši in nar pogostniši priložnosti nakloni. In čeravno so le majhne reči, s kterimi drugim postreči ali ljubezin skazati zamorejo, so vunder zadostne, jih po njih otročji zmožnosti zgodej v spolnovanji te nar poglavitniši zapovedi vaditi in poterlovati. Prestavite se v duhu, so djali, le majhen čas v šolo, kader se otroci vanjo snidejo. — Koliko prigod in namér imajo tukej, eden družimu prijaznost in pomoč skazati! Temu, postavim,

*) Rudečica (Rothsucht) je zares ena nar navadnih bolezin, ktera novo zležene židne gosence napade. Ta bolezin pa izvira večidel iz tega, če se gosence iz jajčik zavoljo presilne vročine prehitro izvalijo, ali pa če jajčka ali pa gosence prenaglo iz hladniga v hudo vročino, ali iz vročine prehitro na hladno pridejo. Za rudečico in druge take bolezni niso znane nobene zdravila, kakor de se vzroki bolezni odvrčajo in z umno postrežbo za njih zdravje skerbí; sicer pa naj se bolne od zdravih ločije.

Vredništvo.

— so jeli hitro pripovedovati — manjka ridála (ravnila, Lineal), unimu papirja, tretjemu čerčila, četertimu dobro vrezaniga perésa, spet enimu se je kej pokazilo, kakimu drugimu druga nesreča primerila, de pomoči sojih tovaršev potrebuje. Nar večkrat pa se zgodi, de ta ali uni kake reči, ki se je učiti ima, dobro ne umé, in torej kaciga družiga, de bi mu pokazal, prosi. Če učnik soje šolarje večkrat opominja, de nej radi eden družimu pomagajo in postréžajo, gotovo ne bo nobeden zastonj prosil; in otroci se bojo kmalo navadili, posebno veselje iz tega imeti, če eden družimu kej dobriga storiti, in si tokó pred Bogam dopadajenje, pri sojih tovarših pa njih prijaznost in hvaležnost zaslužiti zamorejo. Otrok bogatih starišev, kteri bo tukej morebiti marsikteri kosic kruha sojimu revnimu šolskimu tovaršu odlomil, ali mu morebiti tudi včasih kak krajcar za popir ali druge reči od sojih starišev sprosil, se bo tukej zgodej učil spoznati, de je še kej lepšiga na svetu, kakor zale oblačila, ki so mu jih stariši napravili, in še kej boljšiga, kakor vsaki dan cvértje in vino na mizi. Pa tudi otrok revnih starišev, kteri bo bistro glavico imel, in se dobro učil, se bo tukej prepričal, de tudi on še kej veljá, ja de je nekej v človeku, kar ga viši povzdigne, kakor bogastvo in lepota; in se bo veselil, kader bo v soji borni sukjici okrog in okrog od šolskih tovaršev obdan, jim kake težavniši šolske nauke skladal. — Pa koliko drugih priložnost imajo še otroci, v šoli in zunej šole, eden drugimu kej prijetniga storiti, se za eden družiga ponesti, eden družiga kake nesreče varovati ali iz nje pomagati, se prijazno kakih pogreškov ali pomot opomniti i. t. d. Ja tudi samo usmiljenje, ki si ga eden družimu skažejo, je lepo spričevanje in lepa vaja bratovske ljubezni, in zna morebiti pri marsikterimu zmed njih clo posebno prijaznost za celo življenje vterditi.

(Konec sledí.)

Vesel dopís iz Solingrada.

15. listopada so nam iz Solingrada (Salcburga) naš častiti roják, visoko učeni dohtar in profesor, gosp. Stabel, pisali, de tudi Nemce mika naše Novíce brati, kér so jih presvitli nadvojvoda Joan, ko so létas k pervimu zboru v Solingrad prišli, novo začetimu družtvu z gorko besedo priporočili. Visoko častitljivi gosp. prelát Benediktinarskiga samostana v Solingradu, kjer ima imenovana družba svoj sedež in svojo pisarnico, so na priporočilo presvitliga Vojvoda Novíce berž naročili, iz kterih naš góri imenovani gosp. domorodec važniši sostavke Nemcam prestavlja. — Presvitli Nadvojvoda Joan se tedej povsod miliga očeta Novicam skazujejo; česar Slovenci nikdar pozabili ne bodo. Bog ga nam še mnogo lét zdraviga in veseliga v sredi svoje svitle rodovine ohrani!

Vredništvo.

Slovstvine novíce.

(Sveto pismo noviga zakona pervikrat v serbskim jeziku) je mesca kozoperska na Dunaji po stroških visoko učeniga in za svojo domovino mnogo zasluženiga gosp. Vuka Štefanoviča Karadčiča (na veliki osmerki in na stran. XV. 607) na svitlo prišlo.

(Nov časopis.) V Bèrni (Brün) bodo ob novim létu 1848 novíce izhajati začele z imenam: Týdennik, listy ponaučné a zábavné; to je: Tédnik, učivni in kratkočasni listi. Vsak četertik pride velika pola na svitlo.

(Hvala Slovenskih narodnih novin.) Te Novine svojo ljubezin in materno skerb do ljudstva tudi s tim razodevajo, de si neprenehama prizadevajo, z razširjanjem družtev treznosti svoje slovenske otroke k treznosti, s treznostjo k čednosti, in s čednostjo k pravi sreči pripeljati.